

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 415/2023
29.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Александра Петковића, поднетом против правоснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К.бр.29/22 од 22.11.2022.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 130/23 од 20.02.2023.године, у седници већа одржаној дана 29.06.2023.године, једногласно, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Александра Петковића, поднет против правоснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К.бр.29/22 од 22.11.2022.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 130/23 од 20.02.2023.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К.бр.29/22 од 22.11.2022.године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка надокнади ОЈТ у Лесковцу износ од 12.975,00 динара и суду износ од 6.400,00 динара и на име паушала износ од 7.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 130/23 од 20.02.2023.године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Лесковцу и жалба браниоца окривљеног АА, па је потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу К.бр.29/22 од 22.11.2022.године.

Против наведених правоснажних пресуда, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА–адвокат Александар Петковић, без формалног

означавања која повреда закона је повређена, с тим да из образложења захтева произилази да бранилац суштински указује на повреду закона из члана 438.став 2.тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање, пред потпуно измењеним већем.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се не могу заснивати и то на исказу окривљеног АА који је дао пред ОЈТ у Лесковцу. Бранилац наведено образлаже тиме да је окривљеном у тренутку давања исказа било стављено на терет кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које дело није обавезна одбрана, па је окривљени дао исказ без присуства браниоца, да би, након што је извршено вештачење повреда, окривљеном било стављено на терет извршење кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. КЗ, за које предвиђена казна затвора од две до десет година и самим тим обавезна одбрана. Имајући наведено у виду, по оцени браниоца, наведени исказ није могао да се користи као доказ, те је неоснован став другостепеног суда да није од значаја то што окривљени није имао браниоца иако се ради о кривичном делу за које је обавезна одбрана, са образложењем да је окривљени имао могућност да се на главном претресу поново изјашњава о наводима одбране из разлога што је закон децидан у погледу обавезне одбране. По оцени браниоца, тиме што је првостепени суд на главном претресу у кривичном поступку у ком је окривљени оптужен за теже кривично дело, користио исказ окривљеног који је дао у ОЈТ, повређено је право окривљеног на одбрану из члана 74. ЗКП. На овај начин, бранилац суштински указује и на повреду закона из члана 438.став 2.тачка 1) ЗКП.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани.

Неосновано се захтевом указује на повреду права на одбрану окривљеног из члана 74. ЗКП, из разлога што је приликом саслушања пред замеником ОЈТ у Лесковцу дана 23.01.2019. године окривљени изнео своју одбрану у вези са кривичним делом из члана 194. став 1. КЗ, за које дело није предвиђена обавезна одбрана. Поред тога, у записнику је констатовано да је окривљени позван да се изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, након чега је окривљени изјавио да му бранилац није потребан и да ће одбрану изнети сам. С тога, приликом првог саслушања окривљеног пред ОЈТ у Лесковцу, није повређено његово право на одбрану.

У даљем току поступка, окривљеном је оптужницом ОЈТ у Лесковцу Ктo.бр.215/20 од 02.06.2020.године стављено на терет извршење кривичног дела из члана 194.став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело је обавезна одбрана. У записнику са главног претреса одржаног дана 28.01.2021.године је констатовано да су на истом,

између осталих, присутни окривљени АА и његов бранилац адвокат Александар Петковић, као и да се окривљени том приликом бранио ћутањем, из чега следи да су том приликом испуњени сви услови за одржавање главног претреса и саслушање окривљеног предвиђени Закоником о кривичном поступку.

Након што је окривљени оптужен за наведено кривично дело и на главном претресу искористио своје право да се брани ћутањем, првостепени суд је искористио законско овлашћење из члана 397. став 6. ЗКП које гласи: „Ако оптужени одбије да изнесе одбрану или да одговара на поједина питања, прочитаће се његов ранији исказ или део тог исказа или ће се репродуковати оптички или тонски снимак тог исказа“. Првостепени суд је у наведеној ситуацији прочитао ранији исказ окривљеног, који је у време прибављања био законит доказ, па у оваквом поступању суда нема повреде из члана 74. ЗКП, нити је одбрана окривљеног незаконит доказ како се неосновано у захтеву наводи, због чега нема ни повреде одредбе члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Приликом оцене одбране окривљеног као доказа, одлучне чињенице које се односе на квалификаторну околност која је довела до другачије квалификације за теже кривично дело из члана 194. став 3. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, судови нису утврђивали на основу исказа окривљеног у претходном поступку, већ на основу других доказа, па ни са тог аспекта, законитост одбране окривљеног као доказа није доведена у питање.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић